

ALLTID BEREDT

Norges speiderforbund

Retningslinjer om speiderdrakt (jfr. NSF lover § 4)

1 PRINSIPPER OM SPEIDERDRAKT

1.1 Hensikten med speiderdrakten er:

Identitet – speidere skal føle at de er del av en verdensomspennende barne- og ungdomsbevegelse/fellesskap.

Synlighet – speidere skal synes utad og innad.

Likhet – speidere skal behandles likt med tanke på økonomi og ressurser, men ikke som like individer intellektuelt og utviklingsmessig sett.

1.2 Speiderdrakt bør brukes når en eller flere enheter opptrer offentlig.

1.3 Bare medlemmer av Norges speiderforbund kan bære NSF's godkjente speiderdrakt.

2 SPEIDERDRAKTEN

2.1 Speiderdrakten består av speiderskjerf med skjerknute og grå speiderskjorte med distinksjoner.

2.2 Som alternativ til speiderskjorta kan overdeler fra Norges speiderforbunds offisielle plagg i kolleksjonen BLÅ brukes. Plaggene kan ha trykk med gruppenavn på venstre side. Det skal ikke sys på speidermerker på plaggene. Overdeler fra BLÅ skal brukes sammen med speiderskjerfet for å være et offisielt og likestilt alternativ til speiderskjorta. Speiderdrakten og BLÅ selges gjennom forbundets offisielle salgskanaler.

2.3 Tilleggs effekt for sjøspeidere: Sjøspeidere kan bruke «Devolden» som jakke.

Forbundsmerket festes til venstre lomme. Merket for sjøspeiderne kan plasseres over venstre lomme. Sikkerhetsmerket, høyeste utmerkelse innen dekks- og maskinlinjen, bæres på høyre overarm.

3 DISTINKSJONER FOR ALLE ENHETER

3.1 Forbundsmerket - Norges speiderforbund

Utseende: Firkantet, kløverliljen vevet på blå bunn.

Plassering: Venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

3.2 Enhetsmerke

Utseende:

- Brunt med symbol for beverspeidere.
- Gult med symbol for småspeidere.
- Grønt med symbol for stifinnere og vandrerer (troppen).

- Burgunder med symbol for rovere

Plassering: På speiderskjerfet med det innbroderte kompasset i bunnen.

Leder i enheter bærer samme farge på enhetsmerket som øvrige medlemmer innen sin enhet. Ledere som ikke er knyttet til noen enhet, bærer ikke enhetsmerke.

Ved overgang til ny enhet kan markering for tidligere enhet på speiderskjerfet beholdes. Det nye merket sys over det tidligere, slik at det dannes en kant hvor tidligere enhetsfarge(r) synes.

4 DISTINKSJONER FOR ALLE ENHETER UNNTATT BEVER

4.1 Verdensmerkene (WAGGGS og WOSM)

Utseende: Runde, broderte.

Plassering: Venstre overarm på skjorten. Merkene plasseres ved siden av hverandre, med WAGGGS-merket til venstre og WOSM-merket til høyre, dvs. alfabetisk fra venstre.

4.2 Gruppebånd

Utseende: Blå skrift på hvit bunn.

Plassering: Over høyre lomme på skjorten, rett over lommeklaffsømmen.

Tilsvarende på "Devolden" for sjøspeidere.

4.3 Kretsmerke

De kretser som ønsker det, kan bruke kretsens merke (maks. størrelse 7 x 6 cm.)

Plassering: Merket plasseres over høyre lommeklaff på speiderskjorten.

4.4 Korpsmerke

Utseende: Firkantet, vevet.

Plassering: Høyre skjortelomme, midt på lommefolden.

4.5 Norgesmerke

Bæres i forbindelse med utenlandsreiser eller av medlemmer som regelmessig er på reise i utlandet.

Plassering: Over gruppebåndet.

4.6 Deltakermerke

Det kan brukes spesielle deltakermerker for bl.a. kretsleir, landsleir, JOTA, osv. Merket kan brukes i inntil ett år.

Plassering: Venstre arm, under verdensmerket.

4.7 Merke for sjøspeidere

Utseende: Rundt stoffmerke, mørk blå bunn med anker.

Plassering: Over venstre lomme, til høyre for patruljemerket.

4.8 Gruppemerke

De grupper som ønsker det kan bruke et egendesignet gruppemerke.

Utseende: Valgfritt, men størrelsen skal være maksimalt 7 cm bredt og 6 cm høyt.

Plassering: Til høyre for kretsmerket.

5 DISTINKSJONER FOR BEVERE OG SMÅSPEIDERE

Bevere er forbundets yngste arbeidsenhet og består av medlemmer i 1.-2. klasse. Småspeidere består av medlemmer i 3.-4. klasse. Merkene for bevere har brun bunnfarge. Merkene for småspeidere har gul bunnfarge.

5.1. Patruljemerker

Utseende: Avrundede trekanter i flere farger.

Plassering: Med spissen ned, over venstre skjortelomme.

5.2 Utfordringen

Utfordringen kan maksimalt tas fire ganger som bever og fire ganger som småspeider. Merket/pin'en kan festes på leirbålskappen når man bytter aldersgruppe.

Utseende: Rund metallpin med brun bunnfarge for bevere og gul bunnfarge for småspeidere. I midten av pin'en er det avbildet et kompass.

Plassering: Rett over venstre brystlomme.

5.3 Jeg er beredt - merket

Tøymerket finnes i to versjoner, "Jeg er beredt" (bokmål) og "Eg er budd" (nynorsk). Merket bæres til man har gjennomført "Jeg er beredt"-merket i neste aldersgruppe.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten "Jeg er beredt"/"Eg er budd". Brun bunnfarge for bevere og gul bunnfarge for småspeidere.

Plassering: Under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

5.4 Programmerkene

Det er fem programmerker:

- Friluftsliv: symbol – slitt turstøvel
- Samfunnsengasjement: symbol – jordkloden i en hånd
- Vennskap: symbol – leirbålet
- Kreativitet: symbol – lyspære/omvendt spørsmålstegn
- *Livskvalitet: symbol – treet med røttene*

Utseende: Stående firkantet merke med brun bunnfarge og hvit kontur for bevere og gul bunnfarge og sort kontur for småspeidere.

Plassering: På høyre overarm. Merkene sys på slik at de former en omvendt "V" (Λ).

5.5 Fordypningsmerkene (for småspeidere)

Utseende: Runde, ca. 3 cm i diameter, med farget kant og symbol. «6-merkens»-merke i tilsvarende utførelse.

Plassering: Inntil seks merker og «6-merkens»-merke på høyre overarm, parvis, under programmerkene, med avstand mellom merkene.

5.6 Prosjektmerker

Utseende: Varierende.

Plassering: Høyre arm, fortløpende sammen med fordypningsmerker.

6 DISTINKSJONER FOR TROPPE

Troppe består av stifinnere (5.-7. klasse) og vandrere (8.-10. klasse) Stifinnermerkene har blå bunnfarge og vandrermekene har grønn bunnfarge. Symbolikken på merkene er de samme for begge aldersgruppene.

6.1 Patruljemerker

Kan være ferdig brodert, eller merker som speideren dekorerer selv.

Utseende: Trekantet med grønn bunnfarge.

Plassering: Med spissen ned, over venstre skjortelomme.

6.2 Utfordringen Utfordringen kan maksimalt tas seks ganger som stifinner og seks ganger som vandrere. Merket/pin'en kan festes på leirbålskappen når man bytter aldersgruppe.

Utseende: Rund metallpin med blå bunnfarge for stifinnere og grønn bunnfarge for vandrere. I midten av pin'en er det et avbildet et kompass.

Plassering: Rett over venstre brystlomme.

6.3 Jeg er beredt-merket

Tøymarket finnes i to versjoner, "Jeg er beredt" (bokmål) og "Eg er budd" (nynorsk). Merket bæres til man har gjennomført "Jeg er beredt"-merket i neste aldersgruppe.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten "Jeg er beredt"/"Eg er budd". Blå bunnfarge for stifinnere og grønn bunnfarge for vandrere.

Plassering: Under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

6.4 Programmerkene

Det er fem programmerker:

- Friluftsliv: symbol – slitt turstøvel
- Samfunnsengasjement: symbol – jordkloden i en hånd
- Vennskap: symbol – leirbålet
- Kreativitet: symbol – lyspære/omvendt spørsmålstegn
- Livskvalitet: symbol – treet med røttene

Utseende: Stående firkantet merke med blå bunnfarge for stifinnere og grønn bunnfarge for

vandrere og hvit kontur.

Plassering: På høyre overarm. Merkene sys på slik at de former en omvendt "V" (Λ). Speidersjefens topputmerkelse plasseres i midten av denne formasjonen.

6.5 Speidersjefens topputmerkelse Den høyeste utmerkelsen for speidere i Norges speiderforbund.

Utseende: Stående firkant som programmerkene, men dobbel størrelse. Merket har blå bunnfarge for Stifinnere og grønn bunnfarge for vandrere. Stifinnermerket har omrisset av fjelltoppen Slogen innbrodert. Vandrermaket har omrisset av fjelltoppen Stetind innbrodert. Merket er ikke til salgs, men overrekkes sammen med diplom, underskrevet av speidersjefen.

Plassering: Plasseres på høyre overarm, inne i formasjonen til programmerkene.

6.6 Fordypningsmerker

Utseende: Fordypningsmerker (patrolje) er runde, lyseblå med grønn kant.

Fordypningsmerker (individuelle/speider) er runde, lyseblå med mørkeblå kant.

Sjøspeidermerkene og sikkerhetsmerkene er mørkeblå.

Plassering: På høyre overarm, parvis, under programmerkene med avstand mellom merkene. Fordypningsmerkene kan bæres på speiderdrakten mens man samler til merkesnor. Når man har fått merkesnoren, tas merkene av drakten (du kan ha dem på leirbålskappen). Mens man samler til en ny merkesnor, har man de nye merkene på drakten.

Har man tatt noen av disse merkene, kan de alltid være på speiderdrakten:

- Førstehjelp
- Tolk
- Verdens naturvernmerke
- U-landsmerke
- Høyeste sikkerhetsmerke (sertifikat) for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen

6.7 Prosjektmerker

Utseende: Varierende.

Plassering: Høyre arm, fortløpende sammen med fordypningsmerker.

6.8 Merkesnor

For markering av gjennomførte fordypningsmerker benyttes følgende merkesnorer:

- 6 merker: Gul og hvit snor.
- 12 merker: Rød og hvit snor.
- 18 merker: Grønn og hvit snor.
- 24 merker: Blå og hvit snor.

Merkesnorene bæres rundt høyre arm på speiderskjorten.

Fordypningsmerkene er et tilbud til de speiderne som ønsker flere utfordringer. Det er derfor ingen krav til hvor mange merker som skal gjennomføres i patroljen og individuelt for å oppnå

den enkelte merkesnor.

6.9 Patruljeførerstriper/-assistentstriper

Utseende: Grå bunn med blå innvevde striper på venstre lomme.

Plassering: Patruljeførerstripene parallelt med lommefolden, midt på feltene, -assistentstripen på høyre side av lommefolden. Stripene plasseres slik at spissen på hakene peker nedover.

6.10 Peffkursmerke

Utseende: Et rundt merke som er tredelt hvor Peff 1 sin del av merket har grønn bakgrunnsfarge. Det har Peff 1 skrevet med blå og hvit skrift, forbundsmerket er i blått. Merket danner nedre halvpart av det totale merket. Peff 2 sin del av merket har blå bakgrunnsfarge. Det har Peff 2 skrevet med hvit og blå skrift. Merket danner øvre halvdel av sirkelen. Når disse to delene er sydd sammen gjenstår det en sirkel hvor det er plass til Peff 3 sin del. Det er det samme merket som brukes til fordypningsmerke Patruljehaik - et rundt merke med grå bakgrunnsfarge, som viser to personer på vandring.

Plassering: Over venstre brystlomme over Utfordringen og til høyre for eventuelt sjøspeidermerke og patruljemerke.

7 DISTINKSJONER FOR ROVERE

7.1 Roverklaffer

Utseende: Grønn bunnfarge med forbundets merke.

Plassering: På skulderklaffene på skjorten. Burgunder roverklaffer (burgunder bunnfarge med forbundets merke) kan bæres av rovere som har oppnådd minimum 1001 poeng i roverprogrammet.

7.2 Utfordringen

Utfordringen kan maksimalt tas seks ganger som rover.

Utseende: Rund metallpin med burgunder bunnfarge. I midten av pin'en er det avbildet et kompass.

Plassering: Rett over venstre brystlomme.

7.3 Jeg er beredt-merket

Tøymerket finnes i to versjoner "jeg er beredt" (bokmål) og "Eg er budd" (nynorsk). Rovere bærer "Jeg er beredt"-merket eller lederstripen hvis de har verv som leder.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten "Jeg er beredt"/"Eg er budd" innbrodert.

Plassering: Under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

7.4 Programmerkene

Det er fem programmerker:

- Friluftsliv: symbol – slitt turstøvel
- Samfunnsengasjement: symbol – jordkloden i en hånd

- Vennskap: symbol – leirbålet
- Kreativitet: symbol – lyspære/omvendt spørsmålstegn
- Livskvalitet: symbol – treet med røttene

Utseende: Stående firkantet merke med burgunder bunnfarge og hvit kontur.

Plassering: På høyre overarm. Merkene sys på slik at de former en omvendt "V" (Λ).

Speidersjefens topputmerkelse plasseres i midten av denne formasjonen.

7.5 Speidersjefens topputmerkelse

Den høyeste utmerkelsen for rovere i Norges speiderforbund.

Utseende: Stående firkant som programmerkene, men dobbel størrelse. Merket har burgunder bunnfarge for rovere. Merket har omrisset av fjelltoppen Store Skagastølstind innbrodert. Merket er ikke til salgs, men overrekkes sammen med diplom, underskrevet av speidersjefen.

Plassering: Plasseres på høyre overarm inne i formasjonen til programmerkene.

7.6 Fordypningsmerker

Utseende: Fordypningsmerker er runde, ca. 3 cm i diameter, med burgunder kant.

Sjøspeidermerkene og sikkerhetsmerkene er mørkeblå.

Plassering: På høyre overarm, parvis under programmerkene med avstand mellom merkene.

Fordypningsmerkene kan bæres på speiderdrakten mens man samler til merkesnor. Når man har fått merkesnoren, tas merkene av drakten (du kan ha dem på leirbålskappen). Mens man samler til en ny merkesnor, har man de nye merkene på drakten.

Har man tatt noen av disse merkene, kan de alltid være på speiderdrakten:

- Førstehjelp
- Høyeste sikkerhetsmerke (sertifikat) for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen

7.7 Prosjektmerker

Utseende: Varierende.

Plassering: Høyre arm, fortløpende sammen med fordypningsmerker.

7.8 Merkesnor

For å markere gjennomførte fordypningsmerker benyttes følgende merkesnorer:

- 6 merker: burgunder og svart snor.
- 12 merker: sølvfarget og svart snor.
- 18 merker: gullfarget og svart snor.

Merkesnorene bæres rundt høyre arm på speiderskjorten.

8 DISTINKSJONER FOR LEDERE

8.1 Leder

Under forbundsmerket bærer alle ledere og tillitsvalgte et vannrett bånd tvers over midtfolden av lommen med følgende farge:

- Assistent i enhet: Rødt med grenmarkering på skjerfet
- Leder i enhet: Grønt med grenmarkering på skjerfet
- Gruppestyret: Hvit
- Gruppeleder: Hvit med grønn midtstripe
- Krets-/korpssyre ombud krets/korps: Fiolett
- Krets-/korpseleder: Fiolett med gul midtstripe
- Faste komiteer, sentrale NSF, Forbundskontoret: Gul
- Speiderstyret: Gul med grønn midtstripe
- Speidersjef: Gul, grønn, rød

Ledere for sjøspeidere kan på «Devolden» bruke et 5 mm bredt gult bånd rundt hver av skulderklaffene. Høyeste sertifikat for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen bæres på høyre overarm under merkene for grunntreningen.

8.2 Grunntreningen

Utseende: Grunntreningen har tre merker som kan bæres av ledere som har gjennomført TRINN1 (jeg er beredt), TRINN2 (treningsprogrammet) og TRINN3 (praktisk speiderledelse):

TRINN1 har et merke hvor det står TRINN1 med lyseblått på blå bakgrunn og en illustrasjon med en hånd som gjør speiderhilsen i hvitt.

TRINN2 har et merke hvor det står TRINN2 med lyseblått på blå bakgrunn og en illustrasjon bestående av en trekant, en firkant og en sirkel i hvitt.

TRINN3 har et merke hvor det står TRINN3 med lyseblått på blå bakgrunn og speiderliljen i hvitt. Kantene på merkene er i mørkere blått. Når merkene er sydd tett inntil hverandre får man en speiderlilje i bakgrunnen.

Plassering: På høyre overarm under skuldersonnen. Har man gjennomført kursene, kan merkene alltid sitte på. Merkene sys på i riktig kursrekkefølge med TRINN1 øverst og TRINN3 nederst.

8.3 Bronseknappen

Bronseknappen kan bæres av de ledere som har gjennomført hele grunntreningen i Norges speiderforbund (dvs. til og med TRINN3).

Utseende: Bronseknapp med forbundsmerket.

Plassering: Erstatte skjorteknappen på høyre lomme.

8.4 10 års tjenestetegn for ledere

Utseende: Rundt metallmerke med nål.

Plassering: Over venstre lomme.

8.5 Forbundets hederstegn

Utseende: Ordensbånd med en applikert båtsmannsknop i grønt på blå bunn, samt tilhørende nål med forbundets merke, kløverliljen, 2,5 cm i tverrmål, utstanset i fargene grønn og blå, emaljert med "gull" markeringer.

Plassering: Ordensbåndet bæres over venstre brystlomme. Nålen bæres over høyre brystlomme.

8.6 Sølvulven

Utseende: En springende ulv av sølv og et tilhørende ordensbånd med et applikert liggende åttetall som er plassert på et rektangulært bånd.

Plassering: Sølvulven bæres om halsen i et riflet silkebånd som er sammensatt av fargene grønt og blått. Ordensbåndet bæres over venstre brystlomme.

9 TREKLØVER-GILWELL

9.1 Trekløver-knappen

Utseende: Sølvknapp med kløvermerket.

Plassering: Erstatte skjorteknappen (eller bronseknappen) på høyre lomme.

9.2 De som har gjennomført Trekløver-Gilwell-treningen kan bære:

- Gilwellskjerf med knute
- Wood Badge med to gilwellperler
- Trekløverknappen

9.3 Kursledere i Trekløver-Gilwell treningen bærer:

- Gilwellskjerf med knute
- Wood Badge med fire gilwellperler
- Trekløverknappen

10 LEDERTRENERE

10.1 Vandrestaven

Oppnevnte ledertrenere med godkjent ledertrenerkurs bærer vandrestaven i sølv.

Plassering: Vandrestaven sys på lederstripen med stavens håndtak mot midten av skjorten.

Punktene 1 og 2 vedtatt av Speiderstyret 11.-12. mars 2005

Punktene 3-10 vedtatt av Speiderstyrets arbeidsutvalg 26. januar 2005

Endret av Speiderstyret 26. mai 2013

Punkt 4.1 endret av Speiderstyret 1. april 2022